

Boligen kan gi håp og motivasjon

En kvalitetsbolig i et godt nabolag kan ha betydning for motivasjon til å komme ut av rusmisbruk og kriminalitet, viser en ny studie.

ÅSHILD LAPPEGARD HAUGE

- Forsker II ved Sintef Byggforsk, Oslo
- Forsvarte 14. mai 2009 sin doktorav-handling *Housing and Identity – The meaning of housing in communicating identity and its influence on self-perception* for ph.d.-graden ved NTNU i Trondheim.
- Kontakt ashild.hauge@sintef.no

Hovedmålet for prosjektet var å utvikle kunnskap om forholdet mellom bolig og identitet. Resultatene er presentert i tre artikler. Den første har som formål å finne analytiske redskaper for temaet bolig og identitet. Artikkel 2 utforsker assosiasjoner og holdninger mennesker har til temaet, basert på to studier av et høyt og et lavt priset boligområde i Trondheim. Undersøkelsen viste at en bolig oppleves som informasjon om personlighet og smak, interesser, livsfase, sosial status og relasjoner. Den tredje artikkelen undersøker betydningen av arkitektoniske kvaliteter for identiteten til tidligere hjemløse. Den er en studie av «Veiskillet» botiltak i Trondheim.

– Hvorfor valgte du akkurat denne tematikken?

– Jeg har alltid hatt kreative og estetiske interesser, og har utdanning også i grafisk design og musikk ved siden av hovedfaget i psykologi. Omgivelser i form av arkitektur og estetikk har alltid vært viktig for meg, og jeg ville undersøke hvordan fysiske omgivelser påvirker synet på oss selv.

Hauge legger ikke skjul på at hun brenner spesielt for boligkvalitet for vanskeligstilte grupper. Studien av «Veiskillet» bygger videre på studien hun gjorde av menneskers holdning til bolig, som viste at bolig kan være viktig for selvpresentasjon og identitet.

– Jeg ville finne ut om det å bo i hus med høy kvalitet påvirket beboernes syn på seg selv og deres motivasjon for å komme seg ut av rusmisbruk og kriminalitet, sier hun.

«Veiskillet» er seks moderne, arkitekttegnede leiligheter i et godt bomiljø, vakkert og stilrent innredet.

– Flere svarte at det å bo slik ga inspirasjon til å leve uten rus og kriminalitet, i motsetning til det å bo i et dårlig nabolag i et nedslitt hus. De var stolte av leiligheten sin, og syntes det var lettere å holde kontakt med familie og barn, forteller Hauge.

Symbolikken i omgivelsene blir ofte oversett, mener doktoranden. Hvis en som hjelpetrengende blir tilbudt en nedslitt og elendig bolig, vil omgivelsene selv tale imot at en har verdi. Det ligger nær å tenke at samfunnet ikke har tillit til at en kan ta vare på en bolig.

– Budskapet om et menneskes verdi blir sterkere hvis en jobber med det på mange plan, understreker Hauge, som mener boligen kan brukes som strategi for å påvirke vanskeligstilte grupper positivt.

– Denne kunnskapen kan overføres også til lokaler og institusjoner innenfor for eksempel psykisk helsevern. Omgivelser kan signalisere profesjonalitet og kvalitet, og gi følelse av å bli mottatt på et sted hvor en blir ivaretatt på en trygg og god måte. Jeg vet at Modum Bad er et sted som legger vekt på nettopp dette.

– *Hvis du fikk ett år fri og ubegrenset med midler, hva ville du da ha forsket på?*

– Da ville jeg laget en større studie av boliger for vanskeligstilte grupper, og sammenlignet kvaliteten på det fysiske miljøet med beboernes utvikling av identitet, motivasjon og framtidshåp.